

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑
วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

งานการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัด อบต.

โครงการ

อบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

*****

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี

ดำเนินการโดย

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการ สร้างจิตสำนึก ให้ท้องถิ่น และ ท้องที่ ให้มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมค่านิยม ด้วยการมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน จึงได้จัดทำโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ทางด้านการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล การสร้างวัฒนธรรมในองค์กรโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม การสร้างความสำเร็จด้วยการทำงานเป็นทีม ด้วยการปฏิบัติตนตามหลักมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม และการสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการใช้หลักคุณธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และคนในชุมชน โดยใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อปท. เป็นหลักในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยทั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องศึกษา เรียนรู้จากสภาพแวดล้อม และ บริบทภายในของชุมชนตำบลไรโคก ร่วมกันทั้งท้องถิ่นและท้องที่ อันจะทำให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการ อบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

การจัดโครงการอบรมฯ ในครั้งนี้ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงาน ผู้นำชุมชน ตำบลไรโคก จำนวน ๕๒ คน โดยได้รับความอนุเคราะห์ จาก พระวิทยากร พระมหาบุญเลิศ ปุณณวโร จาก วัดเกาะแก้ว อำเภอบ้านลาดเพชรบุรี วิทยากรผู้ให้ความรู้ นางณัฐริญา แป้นไทย ปลัดองค์การบริหารส่วน ตำบลไรโคกว่าที่ร้อยตรีภาคภูมิ เอี่ยมเพชร หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก และนายอรุณพร บุตรเพชรผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไรโคกมาดำเนินการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมครั้งนี้

โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกมีคุณธรรมจริยธรรม เข้าใจหลักธรรม ของพระพุทธศาสนา ไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่วนตัว และในการปฏิบัติราชการ
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับการพัฒนาจิตใจ และพัฒนาตนเองให้มีจิตสาธารณะเกิดความสำนึกร่วม ในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรม และสมานฉันท์ ประพฤติตน เป็นพลเมืองดี สร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวประชาชน และประเทศชาติ สร้างจิตสำนึกในการกระทำความดี รู้จักการให้ การเสียสละและการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกัน
๓. เพื่อเป็นการสร้างมิตรภาพ และภาพลักษณ์ที่ดี ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น และท้องที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลร่วมกัน
๔. เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีลดปัญหาข้อขัดแย้งในองค์กร และในพื้นที่ชุมชน
๕. รู้จักการทำงานเป็นทีมมีเป้าหมายร่วมกันรู้จักพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น
๖. มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองผู้ร่วมงาน และงานที่ทำในหน้าที่ และที่ได้รับมอบหมาย
๗. สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข
๘. องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการงานเป็นทีม เพื่อการบริการประชาชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

๑. ผู้เข้าอบรมขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ได้รับการปลูกจิตสำนึกทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจหลักธรรม ของพระพุทธศาสนา ไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่วนตัวและในการปฏิบัติราชการ
๒. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับการพัฒนาตนเองให้มีจิตสาธารณะเกิดความสำนึกร่วม ในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรม และสมานฉันท์ ประพฤติตน เป็นพลเมืองดี สร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวประชาชน และประเทศชาติ สร้างจิตสำนึกในการกระทำความดี รู้จักการให้ การเสียสละและการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกัน
๓. เป็นการสร้างมิตรภาพ และภาพลักษณ์ที่ดี ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น และท้องที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลร่วมกัน
๔. ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีลดปัญหาข้อขัดแย้งในองค์กร และในพื้นที่ชุมชน
๕. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้าใจ และได้เรียนรู้ด้านการงานเป็นทีม มีเป้าหมายร่วมกันรู้จักพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น
๖. ผู้เข้ารับการฝึกทัศนคติที่ดีต่อตนเองผู้ร่วมงานและงานที่ทำในหน้าที่ และที่ได้รับมอบหมาย
๗. สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน และทำงานอย่างมีความสุข
๘. องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการงานเป็นทีม เพื่อการบริการประชาชน

ผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงาน ผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก จำนวน ๕๒ คน

การปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรม

โดย พระมหาบุญเลิศ ปุญญวโร วัดเกาะแก้ว สุทธาราม จังหวัดเพชรบุรี

การปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการคือ การใช้หลักธรรมปฏิบัติในการบริหารงานทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการและบริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงโดยการปกครองและบริหารที่ดี

การปกครองและบริหารที่ดี ตามหลักธรรมปฏิบัตินั้นผู้บริหารงานต้องมี “ประมุขศิลป์” คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี อันเป็นคุณสมบัติที่ดีที่สำคัญ ของหัวหน้าฝ่ายบริหารลงมาถึงหัวหน้างานทุกระดับให้สามารถปกครอง และบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบให้ดำเนินไปถึงความสำเร็จอย่างได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญรุ่งเรือง และสันติสุขอย่างมั่นคง

คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น เป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ กล่าวคือ สามารถศึกษาวิเคราะห์วิจัยอย่างมีระบบ จากพฤติกรรมและวิธีการปกครองการบริหารองค์กรให้สำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงมาแล้วประมวลขึ้นเป็นหลัก หรือทฤษฎี ตามวิธีทางวิทยาศาสตร์ สำหรับใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหารให้เกิดประโยชน์แก่การปกครองการบริหารที่ดี กล่าวคือ ให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงได้เพราะเหตุนี้ ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี จึงชื่อว่าเป็นศาสตร์

นอกจากนี้คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้นยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษา หาความรู้ ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัยและเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดีมาแต่ปางก่อนคือแต่อดีตกาลจนหล่อหลอมบุคลิกภาพ และสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี ปลูกฝัง เพิ่มพูน อยู่ในจิตสันดานยิ่งขึ้นต่อ ๆ มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดีเช่นนี้ ชื่อว่าเป็นศิลป์ ซึ่งก็คือ “บุญบารมี” นั่นเอง

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการนั้นประกอบด้วยหลักธรรม ๔ ประการ คือ

๑. หลักการครองตน
๒. หลักการครองงาน
๓. หลักการครองคน
๔. หลักธรรมาภิบาล

หลักการครองตนประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
  - ๑.๑ มีสุขภาพกายที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีท่วงท่ากิริยารวมทั้งการแต่งการที่สุภาพ เรียบร้อย ดึงงาม สะอาด และดูสง่างามสมฐานะ
  - ๑.๒ มีสุขภาพจิตที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยใจคอที่งามเป็นคนดี มีศีลธรรม ได้แก่ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะวิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา
    - ผู้มีศรัทธา หมายถึง เป็นผู้รู้จักศรัทธาบุคคล และข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธา ไม่ลุ่มหลง งมงาย ในที่ตั้งแห่งความลุ่มหลง
    - ผู้มีศีล คือ ผู้ที่รู้จักสำรวมระวัง ความประพฤติปฏิบัติทางกาย และทางวาจาให้เรียบร้อย ดึงงาม ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
    - ผู้มีสุตะ คือ ผู้ได้เรียนรู้ทางวิชาการ และได้ค้นคว้าในวิชาชีพดี
    - ผู้มีจาคะ คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง ไม่คับแคบ รู้จักเสียสละ
    - ผู้มีวิริยะ คือ ผู้ขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการงานอาชีพ และ/หรือในหน้าที่ รับผิดชอบ
    - ผู้มีสติ คือ ผู้รู้จัก ยับยั้งชั่งใจ รู้จักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนคิด พูด ทำ
    - ผู้มีสมาธิ คือ ผู้มีจิตใจตั้งมั่น ช่มกิเลสนิวรณ์
    - ผู้มีปัญญา คือ ผู้มีปัญญาอันเห็นชอบรอบรู้ทางเจริญ ทางเสื่อมแห่งชีวิตตามที่เป็นจริง
๒. ผู้มีกัลยาณมิตตธรรม คือ ผู้มีคุณธรรมของมิตรที่ดี ๗ ประการ คือ
  - ๑) เป็นผู้น่ารัก (ปิโย) คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจประกอบด้วยเมตตา กรุณาพรหมวิหาร
  - ๒) เป็นผู้น่ารักพบูชา (ครุ) คือ เป็นผู้ที่สามารถเอาเป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งทางใจ
  - ๓) เป็นผู้ไม่นับถือ นำเจริญใจ (ภาวนีโย) ด้วยว่าเป็นผู้ได้ฝึกฝนอบรมตนมาดีแล้ว ควรแก่การ ยอมรับและยกย่องนับถือ เอาเป็นเยี่ยงอย่างได้
  - ๔) เป็นผู้รู้จักพูดจาโดยมีเหตุผลและหลักการ (วัตตา) รู้จักชี้แจงแนะนำให้ผู้อื่นเข้าใจดี แจ่มแจ้ง เป็นที่ปรึกษาที่ดี
  - ๕) เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกิน วิพากษ์วิจารณ์ ชักถาม หรือข้อปรึกษาหารือ ขอให้คำแนะนำ ต่าง ๆ ได้ (วจนักษโม)
  - ๖) สามารถแถลงชี้แจงเรื่องที่ลึกซึ้ง หรือเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจอย่างถูกต้อง และตรง ประเด็นได้ (คัมภีร์ญ จะกะถัง กัตตา)
  - ๗) ไม่ชักนำไปในอฐานะ (โน จัฏฐาเน นโยชเย) คือไม่ชักจูงไปในทางที่เสื่อม (อบายมุข) หรือ ไปในทางที่เหลวไหลไร้สาระ หรือที่เป็นโทษ เป็นความทุกข์ เดือดร้อน

หลักการครองงานประกอบด้วยหลักธรรม คือ อิทธิบาทธรรมได้แก่

๑. **ฉันทะ** ความรักงานคือจะต้องเป็นผู้รักงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่และทั้งจะต้องเอาใจใส่กระตือรือร้นในการเรียนรู้งานและเพิ่มพูนวิชาความรู้ความสามารถในการทำกิจการงานและมุ่งมั่นที่จะทำงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือกิจการงานอาชีพของตนให้สำเร็จเรียบร้อยอยู่เสมอ

๒. **วิริยะ** ความเพียรคือจะต้องเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรประกอบด้วยความอดทนไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการประกอบกิจการงานในหน้าที่หรือในอาชีพของตนจึงจะถึงความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าได้

๓. **จิตตะ** ความเป็นผู้มีใจจดจ่ออยู่กับการงานผู้ที่ทำงานได้สำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นผู้เอาใจใส่ต่อกิจการงานที่ทำและมุ่งกระทำงานอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสำเร็จไม่ทอดทิ้งหรือวางธุระเสียกลางคันไม่เป็นคนจับจดหรือทำงานแบบทำๆหยุดๆ หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหารจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ “ติดตามผลงานและ/หรือตรวจงาน” หน่วยงานต่างๆภายในองค์การของตนเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยตัดสินใจและสั่งการให้กิจการงานทุกหน่วยดำเนินตามนโยบาย และแผนงานให้ถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๔. **วิมังสา** ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของตนเองและของผู้ย่อยหรือของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาว่าดำเนินไปตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้หรือไม่ได้ผลสำเร็จหรือมีความคืบหน้าไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไรมีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือวิธีการบริหารกิจการงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างไรขั้นตอนนี้เป็น การนำข้อมูลจากจากที่ได้ติดตามประเมินผลงานหรือตรวจงานนั้นแหละมาวิเคราะห์วิจัยให้ทราบเหตุผลของปัญหาหรืออุปสรรคข้อขัดข้องในการทำงานแล้วพิจารณาแก้ไขปัญหาเหล่านั้นและปรับปรุงพัฒนาวิธีการทำงานให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จให้ถึงความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปได้

อนึ่งอิทธิบาทธรรมข้อ “วิมังสา” คือความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการทำงานให้ได้ผลดีนี้กล่าวโดยความหมายอย่างกว้างจะเห็นมีข้อปฏิบัติที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือในการประกอบสัมมาอาชีพะให้ได้ผลดีและมีความเจริญมั่นคงยิ่งกว่าข้ออื่น ๆอีกที่ในวงวิชาการบริหารได้ศึกษาวิจัยเห็นผลดีมาแล้วได้แก่

ก) เป็นผู้มีความคิดริเริ่มด้วยความคิดสร้างสรรค์โครงการใหม่ ๆที่เป็นประโยชน์สุขแก่หมู่คณะสังคมและประเทศชาติและวิธีการทำงานใหม่ ๆให้การปกครองการบริหารกิจการงานได้บังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

ข) มีความคิดพัฒนาคือเป็นนักพัฒนาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล้าหลังหรือข้อบกพร่องในการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ค) เป็นผู้สำนึกในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบสูงคือมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองโดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มพูนศักยภาพและสำนึกในการสร้างฐานะของตนและมีสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมคือ ต่อครอบครัวต่อองค์กร และหมู่คณะที่ตนรับผิดชอบอยู่และต่อสังคมประเทศชาติให้เจริญสันติสุขและมั่นคงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง๓ของประเทศชาติไทยเราคือ

๑. สถาบันชาติ ๒. สถาบันพระพุทธศาสนา ๓. สถาบันพระมหากษัตริย์เพราะสถาบันหลักทั้ง๓นี้หากสถาบันใดคลอนแคลนไม่มั่นคงไม่ว่าจะเป็นเพราะถูกศัตรูภายในและหรือศัตรูจากภายนอกกรุกรานย่อม

กระทบกระเทือนถึงสถาบันหลักอื่นๆของชาติไทยเราให้พลอยคลอนแคลนอ่อนแอไปด้วยผู้นำที่ดีจึงย่อมต้องสำเหนียกและจักต้องมีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง๓นี้อย่างจริงจังและจะต้องรับช่วยกันดำเนินการให้ความคุ้มครองป้องกัน แก่ไข บำรุง รักษาอย่างเข้มแข็งจริงจังและต่อเนื่องให้เกิดความเจริญและความสันติสุขอย่างมั่นคงให้ได้

ข) มีความมั่นใจตนเองสูงนี้หมายถึงมีความมั่นใจโดยธรรมคือมีความมั่นใจในความรู้ความสามารถสติปัญญา และวิสัยทัศน์และทั้งคุณธรรมคือความเป็นผู้มีศีลมีธรรมอันตนได้ศึกษาอบรมมาดีแล้วมิใช่มีความมั่นใจอย่างผิดๆลอยๆอย่างหลงตัวหลงตนทั้งๆที่แท้จริงตนเองหาได้มีคุณสมบัติ และคุณธรรมดีสมจริงไม่และจักต้องรู้จักแสดงความมั่นใจในเวลาคิดพูดทำให้เหมาะสมกับกาลเทศะบุคคลสถานที่และประชุมชนด้วย

คุณธรรมและจริยธรรมกับการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงาน

การอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากสมาชิกจะปฏิบัติตามกฎระเบียบและสิทธิหน้าที่ของตนเองแล้วสมาชิกในสังคมควรดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมด้วย ซึ่งจะส่งผลให้แต่ละคนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สังคมก็มีความสุขสงบสุขและเจริญก้าวหน้าไปด้วย

คุณธรรม จริยธรรม คือ สิ่งที่เป็นคุณงามความดีที่บุคคลควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อความสุขความเจริญของตนเองและสังคมส่วนรวม บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดีควรยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมต่างๆ คุณธรรมและจริยธรรมในการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม ได้แก่

๑. การเคารพต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือผู้มีพระคุณ ซึ่งเป็นการแสดงออกด้วยการทำความเคารพ ด้วยการกราบ การไหว้ การแสดงการทักทาย

๒. เคารพต่อความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล พร้อมทั้งวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดยการตั้งใจฟัง

๓. เคารพกฎหมายและกฎระเบียบของสังคม ไม่กระทำการใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรือข้อบังคับของสังคม

๔. เคารพในสิทธิของผู้อื่นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยเหตุผล

๕. เคารพในหน้าที่ของตนเองโดยปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดี ไม่ก้าวก่ายหน้าที่การงานของผู้อื่น

๖. เคารพในมติของเสียงข้างมาก และรับฟังเสียงข้างน้อย

๗. เคารพและยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี

๘. ตั้งใจและเต็มใจร่วมกันทำงานจนประสบความสำเร็จ

๙. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๑๐. อุดหนุนและอดกลั้น รวมทั้งมีความเพียรพยายามในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๑๑. รู้จักการประนีประนอม เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

๑๒. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๑๓. มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม

๑๔. ทุกคนมีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมกันรับผิดชอบ และใช้ปัญญาและเหตุผลในการแก้ไขปัญหาคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นคุณเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงาน การกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ไม่มีโทษต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงาน ถือเป็น การกระทำที่มีคุณธรรม

จริยธรรม คือประมวลความประพฤติหรือธรรมที่ควรประพฤติให้สอดคล้องกับความถูกต้องดีงาม ตามวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนา

จรรยาบรรณ หมายถึงกรอบของความประพฤติหรือมาตรฐานด้านจริยธรรมในการทำงาน ทุกๆ วันของทุกๆคนในแต่ละองค์กร เช่น บริษัท ห้างร้าน ธนาคาร รัฐวิสาหกิจ แพทย์ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ครูอาจารย์การที่จะรู้ว่าไม่มีคุณธรรม ไม่มีจริยธรรม หรือผิดจรรยาบรรณ ไม่จำเป็นต้องให้ใครมาคอยตรวจสอบเพียงแต่ถามตัวเองว่าสิ่งที่เรากระทำประพฤติหรือปฏิบัติอยู่นี้

๑. เป็นการกระทำที่ถูกต้องดีงามหรือไม่

๒. สังคมยอมรับหรือเปิดเผยกับสังคมหรือไม่

๓. เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงดีงามของตนเองหรือองค์กร หรือสถานที่ที่เราทำงานอยู่หรือไม่คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่กว่ากฎหมาย เพราะมันเป็นเรื่องของจิตใจที่อยู่ภายใน เป็นเรื่องของความสำนึกรับผิดชอบชั่วดีต่อตัวเอง ครอบครัว ที่ทำงาน สังคม และประเทศชาติ

คุณธรรมและจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับคนทำงาน ในเบื้องต้นจะต้องมี ๓ เก่ง อยู่ในตัวก่อน คือ

๑. เก่งตน

๒. เก่งคน

๓. เก่งงาน

เก่งตน หมายถึง มีความสามารถที่ชอบศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันโลกทันคนอย่าลืมนะว่าโลกที่เจริญไม่ว่าจะเป็นวัตถุหรือจิตใจก็เพราะมนุษย์พัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งนั่นเอง เราต้องรอบรู้รอบคอบแต่ต้องไม่รอบจัด

เก่งคน หมายถึงมีความสามารถที่จะทำให้ตัวเข้าไหนเข้าได้เป็นที่รักใคร่ชอบพอกแก่ทุกฝ่ายนั้นหมายถึงมีมนุษยสัมพันธ์อันดีนั่นเอง ไม่ว่าจะเป็นมนุษยสัมพันธ์ในครอบครัวหรือในที่ทำงานก็ตาม สามารถทำตนให้เข้ากับคนได้ทุกคน เฉพาะในการทำงานหากมีผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาก็รัก หากมีลูกน้องลูกน้องก็รัก เพื่อนร่วมงานก็รัก บุคคลภายนอกหรือลูกค้าก็รัก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและธุรกิจเป็นอย่างดี

แรงงาน หมายถึงเป็นผู้ที่ทำงาน ขยันทำงาน และรู้วิธีทำ คือรู้ว่าจะทำอะไร โดยใช้เวลาน้อยเหน้อย น้อย แต่ได้ผลงานมากในหลักการของคนทำงานในแต่ละองค์กรนั้น ๆ ควรประกอบด้วย คนเราต้องรู้จักอ่อน น้อมถ่อมตนบ้างในบางเวลา การโอนอ่อน ผ่อนตาม นั้นจะช่วยให้คนที่แข็งกร้าวโน้มลงได้ถ้ารู้จักใช้สติไตร่ตรอง และเรียนรู้ให้ดีโอนคือ ย้ายตัวจากชั่วไปดีถ้าเคยชั่วก็โอน ไปหาความดีไม่ทำชั่วต่อไป โอนแล้วก็ต้องอ่อนตาม สิ่งแวดล้อมอย่าไปแข็งขืนอยู่เพราะจะไม่มีอะไรดีขึ้นเลย

การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมาย เพียงแต่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ เช่น การพาเด็กหรือผู้สูงอายุข้ามถนน หรือการสละที่นั่งบนรถโดยสารให้หญิงมีครรภ์ หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาสังคมของเราให้ดีขึ้นก็ได้ เป็นต้น ทั้งนี้เป็นการแสดงน้ำใจ การแสดงความมีน้ำใจจึงไม่ได้วัดกันด้วยเงินทอง บางคนมีเงินมาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เขาจะเป็นคนมีน้ำใจ เพราะเขาอาจแล้งน้ำใจก็ได้ บางคนเป็นเศรษฐีแต่มีความตระหนี่มากไม่ยอมแม้จะสละเงินให้ผู้อื่นโดยที่ตน ไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน ถึงกระนั้นคนที่ไม่ได้มีเงินมากเพียงแค่ว่าพอมีพอกินอาจเป็นคนที่มีน้ำใจให้ คนอื่นบ้างก็ ย่อมเป็นที่รัก และชื่นชมของผู้อื่นเสมอ

ความมีน้ำใจนั้น ตรงกันข้ามความเห็นแก่ตัว ขณะที่คนเห็นแก่ตัวมักจะคิดแต่ประโยชน์ส่วนตัวมาก่อน แต่แน่นอนที่คนมีน้ำใจจะคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมบ้าง และความ มีน้ำใจก็ยังตรงกันข้ามกับความอิจฉา ริษยา คนที่อิจฉาริษยาคนอื่นย่อมปรารถนาที่จะเห็นความล้มเหลวของผู้ที่ได้ดีกว่าแต่คนมีน้ำใจนั้น เมื่อเห็นคนอื่น ได้ดีกว่าจะมีมูทิตาและจะแสดงความยินดีด้วยอย่างจริงใจผู้มีน้ำใจจะนึกถึงผู้อื่นและจะพยายามช่วยผู้อื่นที่ ด้อยโอกาสกว่า ผู้มีน้ำใจจึงเป็นที่รักและต้องการของคนทั่วไป และเป็นคนมีคุณค่าต่อสังคม และที่สำคัญพวกเขาเหล่านั้นก็จะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตอย่างแน่นอน

อย่างที่กล่าวไว้ความมีน้ำใจจะไม่สามารถเกิดขึ้นในสังคมได้เลย หากไม่มีผู้ใดแสดงหรือกระทำมัน ขึ้นมา ซึ่งถ้าหากเราอยากที่จะเป็นบุคคลนั้นบุคคลที่จะสร้างความมีน้ำใจให้แก่สังคม บุคคลที่ปรารถนาอยาก ให้สังคมของตนเองและผู้อื่นมีความสุขนั้น ทำได้ไม่ยากเลย มันอยู่ที่ความคิด ความรู้สึก และหัวใจของเราเอง เท่านั้นที่จะสั่งให้ตัวเองลงมือทำ เราอาจฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจได้ดังนี้

อย่างที่กล่าวไว้ความมีน้ำใจจะไม่สามารถเกิดขึ้นในสังคมได้เลย หากไม่มีผู้ใดแสดงหรือกระทำมัน ขึ้นมา ซึ่งถ้าหากเราอยากที่จะเป็นบุคคลนั้น บุคคลที่จะสร้างความมีน้ำใจให้แก่สังคม บุคคลที่ปรารถนาอยาก ให้สังคมของตนเองและผู้อื่นมีความสุขนั้น ทำได้ไม่ยากเลย มันอยู่ที่ความคิด ความรู้สึก และหัวใจของเราเอง เท่านั้นที่จะสั่งให้ตัวเองลงมือทำ เราอาจฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจได้ดังนี้

๑. ควรเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงหัวใจจิตใจของคนอื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่เราต้องการให้คนอื่นแสดงต่อเรา และทำดีต่อคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนไม่ว่าความดีนั้นจะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยหรือสิ่งที่ยิ่งใหญ่ก็ตาม แม้ผู้อื่นไม่ได้รับรู้กันทุกคนแต่หัวใจของเราก็รับรู้เสมอ

๒. ควรเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ และไม่หวังว่าคนอื่นจะต้องมาให้เราเสมอ

๓. ควรแสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง เช่น เมื่อเวลามีโอกาสได้ไปเที่ยวในที่ไกลหรือใกล้ก็ตามควรมีของฝากเล็กๆน้อยๆ ติดมือมาถึงคนที่เรารูจักและญาติมิตรของเรา นั้นเป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อกัน เพราะแม้ว่าจะเป็นแค่สิ่งเล็กน้อย แม้จะไม่ต้องใช้เงินทองมากมายแต่สิ่งที่ได้มันมีค่ามากกว่านั้นนั่นคือน้ำใจที่ผู้อื่นได้รับจากเรา

๔. ควรเสียสละกำลังทรัพย์ สติปัญญา กำลังกาย และเวลาให้แก่ผู้เดือดร้อน เท่าที่เราพอจะทำได้โดยไม่ถึงกับต้องลำบากแก่ผู้อื่นให้กับผู้ที่ต้องการพึ่งพาอาศัยเรา โดยเป็นการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทน

๕. ควรมีนิสัยเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนบ้าน เช่น ไปร่วมงานพิธีต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ หรืองานอื่นๆ เท่านั้นเขาก็จะเห็นว่าเราเป็นคนมีน้ำใจ และจะสามารถเชื่อมโยงมิตรจิตต่อกันได้

๖. ควรให้ความรักแก่คนอื่นๆ และให้ความร่วมมือเมื่อเขาต้องการให้ช่วยเหลือ และช่วยเหลือเขาอย่างสุดความสามารถด้วยความจริงใจที่เรามี

การฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจ นอกจากจะทำให้เรามีจิตใจที่ตั้งงามเบิกบานแจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส ใบหน้าอิ้มเอิบแล้วยังทำให้เราได้มิตรสหายมาก ใครก็อยากคบหาสมาคมด้วยเพราะความมีน้ำใจแสดงถึงความมีเมตตากรุณาต่อเพื่อน มนุษย์ แล้วชีวิตของเราจะพบแต่ความสุขตลอดไป เพราะสังคมของเราจะเป็นสังคมแห่งความสันติสุข

การสร้างสันติสุข สันติภาพในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นสิ่งที่เริ่มต้นจากฐานที่สำคัญคือ ความศรัทธาในศาสนา การมีความคิดอิสระ การมีความรัก ความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ และสรรพสิ่งทั้งหลาย ซึ่งเป็นฐานที่สำคัญที่ทุกคนจะต้องมีเป็นเบื้องต้น หลังจากนั้นทุกคนจึงต้องช่วยกันสร้างเศรษฐกิจพอเพียง ครอบครัวยุบอุ่น สุขภาพที่สมบูรณ์ ชุมชนที่เข้มแข็ง สังคมสันติสุข และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ในส่วนของรัฐจะต้องเข้ามาเสริมในองค์ประกอบทุก ๆ ส่วน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์โดยครบถ้วนทุก ๆ องค์ประกอบ ในลักษณะของการเกิดดุลยภาพ คือคนเป็นผู้สร้างสังคม สังคมเป็นผู้สร้างรัฐ และรัฐกลับมาสร้างคนและสังคมต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ในลักษณะของการเคลื่อนไหวอย่างไม่หยุดยั้ง เป็นการสร้างสันติสุข และสันติภาพในลักษณะของการเคลื่อนไหว และการเลื่อนซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นความสมดุลของทุก ๆ ส่วน เป็นสันติสุขที่มีความสอดคล้องและผสมผสานกลมกลืนกับธรรมชาติอย่างแท้จริง

การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

โดย นางณัฐธิญา แป้นไทย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก จังหวัดเพชรบุรี

การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี คือ สภาพอุดมคติ ที่คนและองค์การสามารถดำรงรักษาสมดุลระหว่างความสุขความสำเร็จ ของตนเอง และผู้อื่น การสร้างธรรมาภิบาล คือการจัดระเบียบสังคม เพื่อให้มีค่านิยม บรรทัดฐาน กฎระเบียบและการจัดโครงสร้างสถาบันต่าง ๆ ในสังคมให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ธรรมาภิบาล ๖ ประการ ซึ่งประกาศครั้งแรกในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒ ที่สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

ประการแรก หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของ ตัวบุคคล

ประการที่สอง หลักคุณธรรม ได้แก่ การส่งเสริมคนดีคนเก่งให้เข้ามาบริหารกิจการบ้านเมือง สังคม และประเทศชาติ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่รัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนใจมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

ประการที่สาม หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกองค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

ประการที่สี่ หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

ประการที่ห้า หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

ประการที่หก หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า กล่าวคือ ดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ดีในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์

การสร้างวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กรโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม

ประมวลจริยธรรมนี้ได้จัดทำขึ้น วัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากร ได้ยึดถือเป็นหลักการ และเป็นแนวทางปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ดำรงตน และตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักคุณธรรม จริยธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ ซึ่งประกอบด้วย ๓ หมวดดังนี้

หมวดที่ ๑ มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

๑. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในมาตรฐาน จริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ๙ ประการ ดังนี้

- ๑.๑ การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- ๑.๒ การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- ๑.๓ การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- ๑.๔ การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- ๑.๕ การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๑.๖ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- ๑.๗ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน คุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๑.๘ การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข
- ๑.๙ การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

หมวดที่ ๒ กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

๑. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนให้อยู่ในกรอบประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับหมายให้กำกับดูแลการประพฤติปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมนี้

๒. กรณีที่มีการร้องเรียน หรือปรากฏเหตุว่ามีการประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการ

๓. การดำเนินการตามข้อ ๒ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรม หากดำเนินการสอบสวนแล้ว ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้ผู้บริหาร สั่งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้สั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามประมวลจริยธรรมนี้

หมวดที่ ๓ บทการลงโทษ

๑. การดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรม และมีการสั่งการลงโทษตามข้อ ๔ หมวดที่ ๒ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้า

๒. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ จะถือเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืน ความจงใจ หรือ เจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญ และระดับตำแหน่งงาน ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติในอดีตสภาพแวดล้อมแห่งกรณีผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

๓. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีอันมิใช่เป็นความผิดทางวินัย หรือ ความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการแก้ไข หรือดำเนินการที่ถูกต้อง หรือตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาการแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรือการพิจารณาความดีความชอบ หรือการสั่งให้ผู้ฝ่าฝืน นั้น ปรับปรุงตนเอง หรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณี

การสร้างความสำเร็จการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมคือ อีกหนึ่งรูปแบบการทำงานในฝันของใครหลายคน เพราะผลลัพธ์ของการทำงานรูปแบบนี้มักจะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ทำให้องค์กรเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สิ่งนี้เป็นส่วนสำคัญในการผลักดันบุคลากรให้พัฒนาตัวเองตลอดเวลา เพราะหากในทีมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำงานเข้าหากัน ตลอดจนมีความสนิทชิดเชื้อกัน ทำผลงานเป็นที่น่าพอใจ ก็มีสิทธิได้ปรับเลื่อนตำแหน่งหรือเงินเดือนขึ้นพร้อม ๆ กันทั้งทีม โดยลักษณะและแนวทางของการทำงานเป็นทีมเวิร์คอย่างมีประสิทธิภาพ มี ๖ ข้อ ดังนี้

๑. เข้าใจการทำงานของตนเอง และคนอื่น

จุดเริ่มต้นแรกของการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพนั่นก็คือ “ผู้ปฏิบัติงาน” แม้จะเป็นหน่วยเล็กที่สุดของทีม แต่ก็สำคัญที่สุดเช่นกัน เพราะการที่ทีมมีบุคลากรที่ดีมารวมตัวกัน รวมทั้งมีความเข้าใจถึงการทำงานของผู้อื่นในทีมโดยอาศัยข้อดีเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน หากมีจุดไหนที่แตกต่างกันมากก็พร้อมจะเข้าใจ

๒. สร้างและโฟกัสเป้าหมายร่วมกัน

เมื่อทำงานเป็นทีมก็ควรเริ่มวางแผนโดยสร้างวัตถุประสงค์ร่วมกัน เพื่อโฟกัสเป้าหมายในการเดินทางไปข้างหน้าร่วมกัน และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จตามภารกิจ ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดี ควรมีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนให้ชัดเจน แต่โฟกัสในสิ่งเดียวกัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือร่วมมือร่วมใจและวัดความสำเร็จของทีม โดยอาจเขียนวัตถุประสงค์และหน้าที่ของแต่ละคนเป็นลายลักษณ์อักษรให้เข้าใจง่ายและทำได้จริง สนองนโยบายองค์กร

๓. สร้างทีมด้วยความสามารถหรือจุดเด่นของแต่ละคนเมื่อกำหนดหน้าที่และภาระงานของแต่ละคนตามความสามารถ ตำแหน่ง และประสบการณ์แล้ว หัวหน้าทีมก็ควรมองหาจุดเด่นของแต่ละคน ทั้งในเรื่องการทำงานและทัศนคติต่างๆ เพื่อต่อชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ แต่ละอันให้เข้ากันประสานเป็นหนึ่งเดียว อาจสร้างระบบบัดดี้เพื่อให้รองรับการทำงานซึ่งกันและกัน ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและลดความผิดพลาดของงาน

๔. ตรงไปตรงมา จริงใจต่อกัน ให้การสนับสนุนกัน

เมื่อทำงานร่วมกันเพื่อจุดประสงค์เดียวกันแล้ว ก็ควรเปิดใจต่อกันตรงไปตรงมาทั้งในเรื่องของงานและความจริงใจระหว่างกันภายในทีม มีข้อเสนอแนะเห็นพ้องเห็นต่างในจุดไหนอย่างไรก็กล้าที่จะพูดออกไปตามตรงโดยไม่ใช้อารมณ์หรือเรื่องส่วนตัว เมื่อเห็นต่างแล้วก็ควรมีเหตุผลที่ดีสนับสนุนให้เกียรติกัน พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อให้เพื่อนร่วมทีมได้แก้ไขจุดบกพร่อง สิ่งนี้ไม่นับเป็นการทะเลาะเบาะแว้งกัน แต่คือความจริงใจและให้การสนับสนุนกันอย่างแท้จริง

๕. เพิ่มความสนิทสนมสานสัมพันธ์

ฝ่ายบุคคลหรือหัวหน้างานในหลาย ๆ องค์กร มีนโยบายละลายพฤติกรรมของทีม เช่น การไปเที่ยวข้างนอก กิจกรรมสนุกสนานร่วมกันต่าง ๆ เพื่อหนุนให้เกิดความสนุกสนานสานสัมพันธ์กันในองค์กร เมื่อมีความสนิทสนมกันระดับหนึ่งแล้ว ก็จะทำให้ทีมทำงานไปด้วยกันอย่างราบรื่นมากขึ้นไปอีก กิจกรรมแบบนี้จึงควรจัดขึ้นปีละหลายครั้งหน่อยเพราะนอกจากจะช่วยในเรื่องการทำงานเป็นทีมแล้ว ยังช่วยลดภาวะความตึงเครียดจากการทำงานได้อีกด้วย

๖. เป็นผู้นำที่ดี และเป็นผู้ตามที่มีวินัย

บุคคลในทีมที่มี ทีมเวิร์คดีมักจะประกอบด้วยคนที่มีลักษณะภาวะความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามในขณะเดียวกัน คำว่าผู้นำในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงการเป็นหัวหน้าแต่เพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการกล้าตัดสินใจ กล้าแสดงความคิดเห็น รู้หน้าที่ของตนเอง ไม่ต้องรอให้ใครมาบังคับ มีข้อเสนอแนะที่ดีให้เพื่อนร่วมทีมอยู่เสมอ และในขณะเดียวกัน เมื่อผู้อื่นในทีมแสดงภาวะความเป็นผู้นำบ้าง ก็สามารถเป็นผู้ตามที่มีวินัย เปิดกว้างยอมรับข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงตนเองได้ ให้สมาชิกในทีมได้พัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อปท.

โดย ว่าที่ร้อยตรีภาคภูมิ เอี่ยมเพชร หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก จังหวัดเพชรบุรี

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อปท.

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ ๒ คน ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี ๑ หมู่บ้าน ให้หมู่บ้านนั้นเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๖ คน และในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี ๒ หมู่บ้าน ให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ ๓ คน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีวาระ ๔ ปี นับแต่วันเลือกตั้ง และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) เป็นผู้ได้เสียในทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่งหรือในกิจการที่กระทำให้อปท.

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๖) ไม่ได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ตนได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกิน ๖ เดือน

(๗) ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกัน ๓ ครั้ง โดยไม่มีเหตุผลที่สมควร

(๘) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีพฤติกรรมที่เสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อมเสีย

(๙) ราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่ง

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีประธานสภาและรองประธานสภา ๑ คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่ประธานและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

(๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตามและกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

(๔) เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภา อบต.

(๕) รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

(๖) ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

(๗) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเสนอข้อยุติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติได้

(๘) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการประชุม และดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ขณะที่รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงาน ตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายให้ทำ ในกรณีที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ให้รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานแทน ในการดำเนินการประชุมให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม หากว่าไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุม ให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุมพร้อมทั้งเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

เมื่อตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้มีการเลือกประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทนเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับ

เลือกตั้งจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำรงตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ โดยที่เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การจัดการประชุม และงานที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

สมัยประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. ดำเนินการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา ๑ คน และรองประธานสภา ๑ คน ซึ่งประธานสภาและรองประธานสภานี้จะดำรงตำแหน่งจนครบวาระ

ในกรณีที่สภา อบต. ไม่สามารถจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ภายใน ๑๕ วันดังกล่าว หรือมีการประชุมแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภา อบต.

ในปีหนึ่งให้สภา อบต. มีสมัยประชุมสามัญ ๒ สมัย หรือมากกว่า ๒ สมัย แต่ไม่เกิน ๔ สมัย สมัยหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๑๕ วัน แต่อาจขยายได้อีกโดยขออนุญาตนายอำเภอ วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภา อบต. เป็นผู้กำหนดนอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่ามีควมจำเป็น ประธานสภา นายก อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. จำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาที่มีอยู่ อาจนำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญขององค์การบริหารส่วนตำบลได้

อำนาจหน้าที่ของ อบต.

อบต. มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๑. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา ๖๖)
๒. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา ๖๗ ดังนี้
  ๑. จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
  ๒. การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
  ๓. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
  ๔. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  ๕. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
  ๖. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
  ๗. คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  ๘. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
  ๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

๓. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา ๖๘ ดังนี้
๑. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
  ๒. ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
  ๓. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
  ๔. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
  ๕. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
  ๖. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
  ๗. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
  ๘. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
  ๙. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
  ๑๐. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
  ๑๑. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
  ๑๒. การท่องเที่ยว
  ๑๓. การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐพ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา๓ให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุในกฎหมายระเบียบข้อบังคับประกาศข้อบัญญัติและข้อกำหนดใดๆของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา๔ในพระราชบัญญัตินี้

“การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อจ้างเช่าแลกเปลี่ยนหรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“พัสดุ” หมายความว่า สินค้างานบริการงานก่อสร้างงานจ้างที่ปรึกษาและงานจ้างออกแบบ

“สินค้า” หมายความว่า วัสดุครุภัณฑ์ที่ดินสิ่งปลูกสร้างและทรัพย์สินอื่นใดรวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในสินค้านั้นด้วยแต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของสินค้านั้น

“งานบริการ” หมายความว่า งานจ้างบริการงานจ้างเหมาบริการงานจ้างทำของและการรับขนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลแต่ไม่หมายความรวมถึงการจ้างลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐการรับขนในการเดินทางไปราชการหรือไปปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ งานจ้างที่ปรึกษางานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างและการจ้างแรงงานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“งานก่อสร้าง” หมายความว่างานก่อสร้างอาคารงานก่อสร้างสาธารณูปโภคหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด และการซ่อมแซมต่อเติมปรับปรุงหรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันต่ออาคาร สาธารณูปโภคหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวรวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วยแต่มูลค่าของงาน บริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น

“อาคาร” หมายความว่าสิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้เช่นอาคารที่ทำการ โรงพยาบาลโรงเรียนสนามกีฬาหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันรวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ซึ่ง สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้นๆเช่นเสารังรั้วท่อระบายน้ำหรือถังน้ำถนนประปาไฟฟ้าหรือสิ่ง อื่นๆซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคารเช่นเครื่องปรับอากาศลิฟท์หรือเครื่องเรือน

“สาธารณูปโภค” หมายความว่างานอันเกี่ยวกับการประปาการไฟฟ้าการสื่อสารการโทรคมนาคม การระบายน้ำการขนส่งทางท่อทางน้ำทางบกทางอากาศหรือทางรางหรือการอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งดำเนินการ ในระดับพื้นดินใต้พื้นดินหรือเหนือพื้นดิน

“งานจ้างที่ปรึกษา” หมายความว่างานจ้างบริการจากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเพื่อเป็นผู้ให้ คำปรึกษาหรือแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในด้านวิศวกรรมสถาปัตยกรรมผังเมืองกฎหมายเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลังสิ่งแวดล้อมวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศศิลปวัฒนธรรมการศึกษาวิจัยหรือด้านอื่นที่อยู่ ในภารกิจของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ

“งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง” หมายความว่างานจ้างบริการจากบุคคลธรรมดาหรือนิติ บุคคลเพื่อออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง

“การบริหารพัสดุ” หมายความว่ากรเกี่ยวกับการบันทึกการเบิกจ่ายการยืมการตรวจสอบการบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ

“ราคากลาง” หมายความว่าราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ยื่นข้อเสนอได้ยื่นเสนอ ไว้ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริงตามลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) ราคาที่ได้มาจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด
- (๒) ราคาที่ได้มาจากฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่กรมบัญชีกลางจัดทำ
- (๓) ราคามาตรฐานที่สำนักงานงบประมาณหรือหน่วยงานกลางอื่นกำหนดหรือควบคุมงานก่อสร้างรวมทั้ง การดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด
- (๕) ราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งล่าสุดภายในระยะเวลาสองปีงบประมาณ
- (๖) ราคาอื่นใดตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐนั้นๆ

ในกรณีที่มีราคาตาม (๑) ให้ใช้ราคาตาม (๑) ก่อนในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) แต่มีราคาตาม (๒) หรือ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๒) หรือ (๓) ก่อนโดยจะใช้ราคาใดตาม (๒) หรือ (๓) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของ หน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๔) (๕) หรือ (๖) โดยจะใช้ ราคาใดตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

“เงินงบประมาณ” หมายความว่าเงินงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณเงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังเงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายและเงินภาษีอากรค่าธรรมเนียมหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายหรือที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเรียกเก็บตามกฎหมายและให้หมายความรวมถึงเงินกู้เงินช่วยเหลือและเงินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่าราชการส่วนกลางราชการส่วนภูมิภาคราชการส่วนท้องถิ่นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณองค์การมหาชนองค์การอิสระองค์การตามรัฐธรรมนูญหน่วยธุรการของศาลมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐหน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภาหน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่าผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่าคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

“คณะกรรมการวินิจฉัย” หมายความว่าคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

“คณะกรรมการราคากลาง” หมายความว่าคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

“คณะกรรมการค.ป.ท.” หมายความว่าคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต

“คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์” หมายความว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน

“รัฐมนตรี” หมายความว่ารัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้กฎกระทรวงและระเบียบนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับ

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างยุทธโธปกรณ์และการบริการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาลหรือโดยการจัดซื้อจัดจ้างจากต่างประเทศที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๓) การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพื่อการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาหรือการจ้างที่ปรึกษาทั้งนี้ที่ไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ได้

(๔) การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศองค์การระหว่างประเทศสถาบันการเงินระหว่างประเทศองค์การต่างประเทศทั้งในระดับรัฐบาลและที่มีในระดับรัฐบาลมูลนิธิหรือเอกชนต่างประเทศที่สัญญาหรือข้อกำหนดในการให้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๕) การจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศองค์การระหว่างประเทศสถาบันการเงินระหว่างประเทศองค์การต่างประเทศทั้งในระดับรัฐบาลและที่มีในระดับรัฐบาลมูลนิธิหรือเอกชนต่างประเทศที่สัญญาหรือข้อกำหนดในการให้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยใช้เงินกู้

หรือเงินช่วยเหลือนั้นร่วมกับเงินงบประมาณซึ่งจำนวนเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือที่ใช้นั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐโดยใช้เงินบริจาครวมทั้งดอกผลของเงินบริจาคโดยไม่ใช้เงินบริจาค่นั้นร่วมกับเงินงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างตาม (๑) (๒) และ(๓) ที่ได้รับยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาโดยประกาศดังกล่าวจะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐเสนอเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างใดตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่ออนุมัติให้ได้รับยกเว้นเป็นรายกรณีไปก็ได้

มาตรการการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับหลักการดังต่อไปนี้

(๑) คุ่มค่าโดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐมีราคาที่เหมาะสมและมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

(๒) โปร่งใสโดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผยเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมมีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกันมีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอมีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจนและมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน

(๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสมโดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

(๔) ตรวจสอบได้โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการตามวรรคหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุดหากการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามหลักการดังกล่าวแต่ไม่มีผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีนัยสำคัญหรือเกิดจากกรณีเร่งด่วนหรือมีเหตุผลหรือความจำเป็นอื่นการจัดซื้อจัดจ้างนั้นย่อมไม่เสียไปให้ใช้หลักการตามวรรคหนึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายคณะกรรมการวินิจฉัยคณะกรรมการราคากลางคณะกรรมการค.ป.ท. และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์โดยอนุโลม

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา๖และมาตรา๗๖แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ.ศ. ๒๕๕๐มาตรา๖๙และมาตรา๗๗แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ. ๒๕๙๖มาตรา๕และมาตรา๘๘แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. ๒๕๓๗รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ๑ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ๒ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ๓ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๒๘
- (๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๓๒
- (๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๔) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๔) พ.ศ. ๒๕๓๖
- (๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๕) พ.ศ. ๒๕๔๐
- (๖) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๖) พ.ศ. ๒๕๔๑
- (๗) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๗) พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ๔ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่าข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบล

“เงินเดือน” หมายความว่าเงินเดือนสุทธิที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับทั้งนี้เมื่อหักเงินเบ็ดเตล็ดเนื่องจากการปรับขึ้นเงินเดือนออกแล้วและรวมกับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสู้รบ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่าสถาบันการเงินรัฐวิสาหกิจหรือสหกรณ์ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะทั้งนี้ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

“ห้องที่” หมายความว่าอำเภอกิ่งอำเภอหรือห้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นห้องที่เดียวกัน

“ห้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก” หมายความว่าห้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการหรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการและได้มีการรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามระเบียบนี้เป็นครั้งแรก

“ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่” หมายความว่าห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่าภัยธรรมชาติหรือความเสียหายอย่างใด ๆ ซึ่งเกิดขึ้นโดยผู้ซึ่งได้รับความเสียหายนั้นไม่มีส่วนที่จะต้องร่วมรับผิดชอบ

ข้อ๕การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราตามระเบียบนี้การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ๖ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้านแต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการทำระเบียบนี้ทั้งนี้เว้นแต่ผู้นั้น

(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ด้วย

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการทำระเบียบนี้ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปรับราชการในท้องที่ใดและไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเพราะเหตุที่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสตามข้อ๖ (๒) แม้ว่ากรรมสิทธิ์ในเคหสถานได้โอนไปด้วยเหตุใดก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในระหว่างรับราชการในท้องที่นั้นเว้นแต่เคหสถานนั้นถูกทลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

ข้อ๘ ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสรับราชการในท้องที่เดียวกันและต่างก็มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะคนใดคนหนึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้และมีคู่สมรสเป็นข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือพนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือองค์การมหาชนถ้าคู่สมรสของผู้นั้นได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้อยู่ในที่พักอาศัยที่ทางราชการจัดให้แก่คู่สมรสในท้องที่เดียวกันข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้

ข้อ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้วภายหลังได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่าที่ต่อจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้านแต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการทำระเบียบนี้ถ้าเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านดังกล่าวให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ๑๐ การลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดเนื่องจากการถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่จะได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสมือนหนึ่งไม่มีการลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่านั้นเว้นแต่เป็นการลาติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

ข้อ๑๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรือมีกรณีอื่นใดอันเป็นเหตุให้ถูกงดเบิกจ่ายเงินเดือนให้งดเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการเมื่อกรณีถึงที่สุดถ้าปรากฏว่าผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างกรณีเช่นว่านั้นสำหรับเดือนใดให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านสำหรับเดือนนั้นตามระเบียบนี้

ข้อ๑๒ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้เช่าอยู่จริงแต่ไม่ก่อนวันที่รายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ถ้าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันที่ส่งมอบหน้าที่ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบวันนับแต่วันส่งมอบหน้าที่เว้นแต่มีความจำเป็นจะต้องอยู่ต่อไปอีกให้เบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปได้เท่าที่จำเป็นโดยได้รับการอนุมัติจากผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ข้อ๑๓ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับค่าเช่าบ้านอยู่แล้วในท้องที่หนึ่งและต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ได้ถ้าคู่สมรสหรือบุตรซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในท้องที่เดิมต่อไป

ข้อ๑๔ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้นให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ตนเองหรือคู่สมรสได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้นจะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้นเว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิผูกทาลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

(๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้นจะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว

(๓) จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงินและสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๔) จะต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้วเว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีกและเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่ได้เคยใช้สิทธิมาแล้วหรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว

(๕) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้านให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้ในความในข้อ๓ถึงข้อ๑๒มาใช้บังคับกับการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านโดยอนุโลม

ข้อ๑๕ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ๑๔และต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้

ข้อ๑๖ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับแต่ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ให้ยังคงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อไปตามระเบียบข้อบังคับคำสั่งหรือหนังสือสั่งการที่มีอยู่เดิมจนกว่าจะหมดสิทธินั้น

ข้อ๑๗ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กำหนดตามวรรคแรกให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

การบริหารราชการส่วนแผ่นดิน

การบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การกำหนดนโยบายและทิศทางว่าจะจัดการปกครองประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การต่างประเทศ ไปในแนวทางใดและใช้วิธีการใด จึงจะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยการจัดหาอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ งบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ และออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ มารองรับ ตลอดจนการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายตามที่อำนาจนิติบัญญัติคือรัฐสภาให้ความเห็นชอบตราขึ้นใช้บังคับ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ เป็นพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ การสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการนี้ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

เนื่องจากได้มีการปฏิรูประบบราชการและมีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การบริหารราชการสามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีกรอบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการกำกับการกำหนด นโยบายและการปฏิบัติราชการ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และกรอบแนวทางดำเนินงานตาม พรฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖

พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ มี ๙ หมวด ๕๓ มาตรา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และกรอบแนวทางการดำเนินการไว้ดังนี้คือ

หมวดที่ ๑ เป็นการกำหนดขอบเขตความหมาย

หมวดที่ ๒ กำหนดแนวทางการบริหารราชการ

หมวดที่ ๓ กล่าวถึง “การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

หมวดที่ ๔ การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า

หมวดที่ ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หมวดที่ ๖ การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

หมวดที่ ๗ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

หมวดที่ ๘ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

หมวดที่ ๙ บทเบ็ดเตล็ด

หมวดที่ ๑ การกำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” โดยพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้บัญญัติให้การบริหารราชการและแนวทางปฏิบัติราชการจะต้องมีเป้าหมายดังนี้

- ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความ
- ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

หมวดที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน หมายถึง การปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจน

- ๑) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้า โดยแผนปฏิบัติราชการจะกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนของแผน กำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน กำหนดเป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ ตลอดจนตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ และจะต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดโดยสอดคล้องกับมาตรฐานของ ก.พ.ร.

ในกรณีที่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการเกิดผลกระทบต่อประชาชน ให้ส่วนราชการดำเนินการแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบหรือเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

๒) การบริหารราชการแบบบูรณาการ

ในการบริหารราชการอาจจะมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายๆส่วนหรือมีภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน เพื่อมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

การบริหารราชการแบบบูรณาการมีทั้งในระดับจังหวัดและในต่างประเทศ ในระดับจังหวัดให้ส่วนราชการมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติราชการของผู้ว่าราชการจังหวัด ในต่างประเทศให้ส่วนราชการมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติราชการของหัวหน้าคณะผู้แทนในต่างประเทศ เช่น เอกอัครราชทูต เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายได้อย่างครบถ้วน ตามความจำเป็นและบริหารราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) องค์กรแห่งการเรียนรู้

เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน

๔) การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ

เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติราชการ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะกำหนดมาตรการกำกับการปฏิบัติราชการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร หรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

๕) การจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน

เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติราชการ ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ ร่วมกันจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

แผนการบริหารราชการแผ่นดินให้จัดทำเป็นแผนสี่ปี โดยนำนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภามาพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน ส่วนราชการหรือบุคคลที่จะรับผิดชอบในแต่ละภารกิจ ประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ระยะเวลาการดำเนินการและการติดตามประเมินผล

๖) การจัดทำแผนนิติบัญญัติ

เมื่อมีการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีร่วมกันพิจารณาจัดทำแผนนิติบัญญัติ เพื่อพิจารณาว่าจะต้องมีการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๗) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

เมื่อมีการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จะต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการที่สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินโดยจัดทำเป็นแผนสี่ปี ในแต่ละปีงบประมาณให้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่น ๆ เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการ ให้สำนักงานงบประมาณดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในแต่ละภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานงบประมาณจะไม่จัดสรรงบประมาณสำหรับภารกิจที่ส่วนราชการไม่ได้เสนอแผนปฏิบัติราชการ หรือภารกิจที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้ส่วนราชการจัดทำรายงาน แสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สำนักงานงบประมาณและคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะร่วมกันกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการ และเมื่อมีการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามแผนปฏิบัติราชการแล้ว การโอนงบประมาณจากภารกิจหนึ่งที่ได้กำหนดในแผนปฏิบัติราชการไปดำเนินการในภารกิจอย่างอื่น ซึ่งมีผลทำให้ภารกิจเดิมไม่บรรลุเป้าหมายหรือนำไปใช้ในภารกิจใหม่ที่มีได้กำหนดในแผนปฏิบัติราชการ จะต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ปรับแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกัน โดยการปรับแผนปฏิบัติราชการจะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ภารกิจไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ต่อไปได้ หรือหมดความจำเป็นหรือไม่เป็นประโยชน์ หรือหากดำเนินการต่อไปจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินความจำเป็น หรือมีความจำเป็นอย่างอื่นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ที่จะต้องเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ปรับแผนปฏิบัติราชการแล้ว ให้ดำเนินการแก้ไขแผนการบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกันด้วย

เมื่อนายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการสรุปผลการปฏิบัติราชการต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เพื่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนด นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

หมวด ๔ การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

๑) การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า

ส่วนราชการจะต้องกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานหรือโครงการและงบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละงานหรือโครงการ และเผยแพร่ให้ข้าราชการและประชาชนทราบ

เพื่อให้งานบริการสาธารณะเกิดความคุ้มค่า ส่วนราชการจะต้องจัดทำบัญชีต้นทุนและต้องคำนวณรายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะ พร้อมทั้งรายงานให้สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และ ก.พ.ร. ทราบ ถ้ารายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะสูงกว่ารายจ่ายต่อหน่วยของงานประเภทและคุณภาพเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันของส่วนราชการอื่น ส่วนราชการจะต้องจัดทำแผนการลดรายจ่ายเสนอต่อสำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และ ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงบประมาณจะร่วมกันประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่ แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าการกิจใดสมควรจะได้ดำเนินการต่อไปหรือยุบเลิก และจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณในปีต่อไป

การประเมินความคุ้มค่ายังรวมถึงประโยชน์หรือผลเสียทางสังคมและประโยชน์หรือผลเสียซึ่งไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

๒) การจัดซื้อหรือจัดจ้าง

การจัดซื้อหรือจัดจ้างจะต้องเปิดเผยและเที่ยงธรรม ในการจัดซื้อหรือจัดจ้างที่ต้องคำนึงถึงคุณภาพและการดูแลรักษาเป็นสำคัญ การจัดซื้อหรือจัดจ้างไม่ต้องถือราคาต่ำสุดในการเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไป

๓) การกำหนดระยะเวลาพิจารณา

เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบส่วนราชการอื่น ที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด จะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติไว้ และขั้นตอนการปฏิบัตินั้นต้องใช้ระยะเวลาเกินสิบห้าวัน ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบ ประกาศกำหนดระยะเวลาการพิจารณาไว้ให้ส่วนราชการอื่นทราบ

ถ้าส่วนราชการที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จในเวลาที่กำหนด หากเกิดความเสียหายขึ้น ให้ถือว่าข้าราชการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องและหัวหน้าส่วนราชการนั้นประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน

๔) การวินิจฉัยชี้ขาดต้องกระทำโดยเร็ว

การพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาใด ๆ ส่วนราชการที่รับผิดชอบในปัญหานั้น ๆ จะต้องพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว การตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาวินิจฉัย ให้ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นในการพิจารณาเรื่องใด ๆ โดยคณะกรรมการที่ไม่ใช่การวินิจฉัยปัญหาด้านกฎหมาย เมื่อคณะกรรมการมีมติแล้ว ให้มติของคณะกรรมการผูกพันส่วนราชการซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย แม้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้นผู้แทนของส่วนราชการที่เป็นกรรมการจะมีได้เข้าร่วมพิจารณาวินิจฉัยก็ตาม ถ้ามีความเห็นแตกต่างกันสองฝ่ายให้บันทึกความเห็นของกรรมการฝ่ายข้างน้อยไว้ให้ปรากฏในเรื่องนั้นด้วย

๕) การสั่งราชการ

โดยปกติการสั่งราชการจะสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นที่ไม่อาจสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในขณะนั้น สามารถจะสั่งราชการด้วยวาจา แต่ผู้รับคำสั่งต้องบันทึกคำสั่งด้วยวาจาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเมื่อปฏิบัติราชการตามคำสั่งดังกล่าวแล้วให้บันทึกรายงานให้ผู้สั่งราชการทราบ ในบันทึกให้อ้างอิงคำสั่งด้วยวาจาไว้ด้วย

หมวด ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ

ให้ส่วนราชการการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใด ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้นโดยตรง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ การกระจายอำนาจการตัดสินใจต้องมุ่งผลให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการบริการประชาชน

เมื่อได้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ให้ส่วนราชการกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุม ติดตาม และกำกับดูแลการใช้อำนาจและความรับผิดชอบของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ หลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือการกั้นกรงงานที่ไม่จำเป็นในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น และถ้าสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมเพื่อลดขั้นตอน เพิ่มประสิทธิภาพประหยัดค่าใช้จ่าย และไม่เกิดผลเสียหายแก่ราชการ ให้ส่วนราชการดำเนินการให้ข้าราชการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือโทรคมนาคมตามความเหมาะสมและกำลังเงินงบประมาณ

เมื่อส่วนราชการได้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจหรือมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในการกระจายอำนาจการตัดสินใจ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการหรือแนวทางในการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ความรับผิดชอบระหว่างผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ และการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ

๒) การจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลา

การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลา การดำเนินการ รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกาศไว้ ณ ที่ทำการของส่วนราชการและในระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้

๓) ศูนย์บริการร่วม

ให้ปลัดกระทรวงจัดตั้งศูนย์บริการร่วมของส่วนราชการภายในกระทรวงเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบอื่นๆ โดยสามารถสอบถาม ขอทราบ ข้อมูล ขออนุญาต หรือขออนุมัติในเรื่องใด โดยติดต่อเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว

ในศูนย์บริการร่วมให้มีเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวต่าง ๆ และดำเนินการส่งต่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป โดยศูนย์บริการร่วมจะต้องมีข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของทุกส่วนราชการในกระทรวง รวมทั้งแบบคำขอต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมที่จะบริการประชาชน

ส่วนราชการจะต้องจัดพิมพ์รายละเอียดของเอกสารหลักฐาน ที่ประชาชนจะต้องจัดทำมาในการขออนุมัติหรือขออนุญาตในแต่ละเรื่องมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการร่วม และให้ศูนย์บริการร่วมแจ้งให้ประชาชนที่มาติดต่อได้ทราบในครั้งแรกที่มาติดต่อ และตรวจสอบว่าเอกสารหลักฐานที่จำเป็นดังกล่าวนั้นประชาชนได้ยื่นมาครบถ้วนหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงระยะเวลาที่จะต้องใช้ดำเนินการในเรื่องนั้น

ในระดับจังหวัด อำเภอหรือกิ่งอำเภอ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ จัดให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริการประชาชนในจังหวัด อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ หรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควรและประกาศให้ประชาชนทราบ

หมวด ๖ การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

๑) การทบทวนภารกิจของส่วนราชการ

ให้ส่วนราชการดำเนินการทบทวนภารกิจของตนว่าภารกิจใดที่มีความจำเป็นหรือสมควรที่จะดำเนินการต่อไป โดยคำนึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของคณะรัฐมนตรี งบประมาณ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่นๆ

ในกรณีที่ส่วนราชการเห็นควรยกเลิก ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงภารกิจ ให้ส่วนราชการดำเนินการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ โครงสร้าง และอัตรากำลัง ของส่วนราชการให้สอดคล้องกัน และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าภารกิจของรัฐที่ส่วนราชการใดรับผิดชอบ ดำเนินการอยู่สมควรเปลี่ยนแปลง ยกเลิก หรือเพิ่มเติม ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรี

ให้ความเห็นชอบ ให้ส่วนราชการนั้นดำเนินการปรับปรุงภารกิจ อำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของ ส่วนราชการนั้นให้สอดคล้องกัน

ในกรณีที่มีการยุบเลิก โอน หรือรวมส่วนราชการใดทั้งหมดหรือบางส่วน ห้ามมิให้จัดตั้งส่วนราชการที่มีภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ที่มีลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับส่วนราชการดังกล่าวขึ้นอีก เว้นแต่มีการเปลี่ยนแปลงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และมีเหตุผลจำเป็น โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ

ส่วนราชการมีหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ และทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ที่ อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อดำเนินการยกเลิก ปรับปรุง หรือจัดให้มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ประกาศขึ้นใหม่ ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวะการณ์ หรือสอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงความสะดวกรวดเร็วและลดภาระของประชาชน

๒) การแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการหรือการดำรงชีวิตของประชาชน หรือก่อให้เกิดภาระหรือความยุ่งยากต่อ ประชาชนเกินสมควร ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการเสนอแนะต่อส่วนราชการนั้นเพื่อดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิก ถ้าส่วนราชการที่ได้รับการเสนอแนะไม่เห็นชอบด้วยกับคำเสนอแนะ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

หมวด ๗ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

๑) การกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

การปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน และประกาศให้ประชาชนและข้าราชการทราบ เป็นการทั่วไป ถ้าส่วนราชการมิได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานหรือได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้แล้วแต่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่า เป็นระยะเวลาที่ล่าช้าเกินสมควร คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จะเป็นผู้กำหนด

ให้ผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการเป็นผู้ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่

ส่วนราชการที่ได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือจากประชาชนหรือจากส่วนราชการด้วยกันเกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องตอบคำถามหรือแจ้งการดำเนินการให้ทราบภายในสิบห้าวันหรือภายในกำหนดเวลาที่กำหนด

๒) การจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ

ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่จะสามารถติดต่อสอบถามหรือขอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ โดยให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารวางระบบเครือข่ายสารสนเทศกลาง

๓) การร้องเรียน เสนอแนะ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการ

เมื่อส่วนราชการได้รับคำร้องเรียน เสนอแนะ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการ ให้ส่วนราชการนั้นพิจารณาแล้วแจ้งให้บุคคลนั้นทราบ โดยอาจแจ้งผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการแต่การแจ้งผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ มิให้เปิดเผยชื่อหรือที่อยู่ของผู้ร้องเรียน เสนอแนะ หรือแสดงความคิดเห็น

เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความสะดวกรวดเร็ว ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อใช้บังคับกับส่วนราชการอื่น มีหน้าที่ตรวจสอบว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้น เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน หรือความล่าช้า ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่นหรือไม่ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป

ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนหรือเสนอแนะจากข้าราชการหรือส่วนราชการอื่นในเรื่องใด ให้ส่วนราชการนั้นพิจารณาทันที และในกรณีที่เห็นว่าการร้องเรียนหรือเสนอแนะนั้นเกิดจากความเข้าใจผิดหรือความไม่เข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ให้ชี้แจงให้ผู้ร้องเรียนหรือเสนอแนะทราบภายในสิบห้าวัน

ถ้าคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่า กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใดมีลักษณะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน หรือความล่าช้า ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่น ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการแจ้งให้ส่วนราชการที่ออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้นทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิกต่อไป

๔) การกำหนดความลับทำได้เท่าที่จำเป็น

การปฏิบัติราชการในเรื่องใด ๆ โดยปกติให้ถือว่าเป็นเรื่องเปิดเผย เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล จึงให้กำหนดเป็นความลับได้เท่าที่จำเป็น

๕) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

เพื่อให้เกิดความโปร่งใสตามหลักการบริหารจัดการที่ดี ส่วนราชการต้องจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายแต่ละปี รายการเกี่ยวกับการจัดซื้อหรือจัดจ้าง สัญญาที่ได้มีการอนุมัติให้จัดซื้อหรือจัดจ้างแล้ว การเปิดเผยข้อมูลอาจทำที่สถานที่ทำการหรือระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ แต่ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบหรือความเสียหายแก่บุคคลใดในการจัดซื้อหรือจัดจ้างห้ามมิให้มีข้อความหรือข้อตกลงห้ามมิให้เปิดเผยข้อความหรือข้อตกลงในสัญญาจัดซื้อ

หรือจัดจ้าง เว้นแต่ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการคุ้มครองความลับทางราชการ หรือในส่วนที่เป็นความลับทางการค้า

หมวด ๘ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการการตรวจสอบ จะมีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด

การประเมินผลอาจรวมถึงการประเมินภาพรวมของผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ การประเมินดังกล่าวต้องกระทำเป็นความลับและเพื่อความสามัคคีของข้าราชการ

ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล จะต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นั้นว่าในตำแหน่งที่ปฏิบัติว่า มีประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ต่อหน่วยงานหรือไม่

ให้มีการจัดสรรเงินเพิ่มพิเศษเป็นบำเหน็จความชอบแก่ส่วนราชการที่ดำเนินการให้บริการอย่างมีคุณภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน หรืออาจให้ส่วนราชการใช้เงินงบประมาณเหลือจ่าย เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือจัดสรรเป็นรางวัลให้ข้าราชการในสังกัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เมื่อส่วนราชการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย สามารถเพิ่มผลงานและผลสัมฤทธิ์โดยไม่เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายและค้ำค่าต่อภารกิจของรัฐ หรือลดค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินรางวัลการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ส่วนราชการนั้น หรือให้ส่วนราชการใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการนั้นเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือจัดสรรเป็นรางวัลให้ข้าราชการในสังกัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๙ บทเบ็ดเตล็ด

๑) อาจกำหนดให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติภารกิจใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

๒) ในกรณีที่พระราชกฤษฎีกานี้กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนงานในเรื่องใด และมีกฎหมายฉบับอื่นกำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนงานในเรื่องเดียวกันทั้งหมดหรือบางส่วน เมื่อส่วนราชการได้จัดทำแผนงานตามกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งแล้วให้ถือว่า ส่วนราชการนั้นได้จัดทำแผนตามพระราชกฤษฎีกานี้ด้วยแล้ว

๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยให้กระทรวงมหาดไทยดูแลและให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำหลักเกณฑ์

๔) ให้องค์การมหาชนและรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้ ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่าองค์การมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจใดไม่จัดให้มีหลักเกณฑ์หรือมีแต่ไม่สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ดำเนินการแจ้งต่อรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลองค์การมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อพิจารณาสั่งการให้องค์การมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๔ ได้บัญญัติให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะและการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของกฎหมาย

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีอำนาจจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งทำข้อเสนอแนะตามแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร และกำหนดแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับต่างๆ

ผู้รักษาการตามกฎหมายและวันบังคับใช้

ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตนและมีอำนาจออกกฎกระทรวง และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ (มาตรา ๕) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๔ ก หน้า ๔๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดรับรองความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลไว้อย่างชัดเจนในมาตรา ๒๘๔ ในขณะที่เดียวกันก็กำหนดให้มีคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นไว้ในมาตรา ๒๘๘ เพื่อให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งและการให้พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยเหตุนี้เองกฎหมายฉบับนี้จึงเกิดขึ้นเจตนารมณ์ที่สำคัญๆ อยู่ ๒ ประการ คือ

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทมีคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นของตนเองเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๒. ให้มีองค์กรซึ่งทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานกลางและแนวทางการบริหารงานบุคคลเพื่อใช้ในการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้นเมื่อมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ กฎหมายฉบับนี้จึงมีผลบังคับทันทีตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และวันบังคับใช้กฎหมายนี้จะส่งผลต่อการเกิดองค์กรต่างๆ ภายในหนึ่งปี ดังนี้

๑. คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
๒. คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นทุกประเภท
๓. คณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นทุกประเภท
๔. สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

นอกจากนั้นในการจ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่นและเงินค่าจ้างของข้าราชการหรือพนักงาน ส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างที่นำมาจากเงินรายได้ที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินกู้หรือเงินอื่นใดที่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นแต่ละแห่งกำหนดไว้สูงกว่าร้อยละสี่สิบของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นนั้นๆ จะต้องดำเนินการแก้ไข โดยกำหนดไว้ไม่ให้สูงกว่าร้อยละสี่สิบภายในห้าปี นับแต่วันที่กฎหมายนี้ ใช้บังคับ

ผู้รักษาการตามกฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามกฎหมายฉบับนี้ โดยมีเหตุผลสำคัญเนื่องจาก

๑. กฎหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมี อำนาจกำกับดูแลท้องถิ่นนั้น ๆ

๒. กฎหมายฉบับนี้เองกำหนดหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไว้ในฐานะเป็น ประธานคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของท้องถิ่นต่าง ๆ

มาตรฐานคุณธรรมจรรยาบรรณของข้าราชการ และแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมจรรยาบรรณ โดย ว่าที่ร้อยตรีภาคภูมิ เอี่ยมเพชร หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก จังหวัดเพชรบุรี

มาตรฐานคุณธรรมจรรยาบรรณของข้าราชการ และแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมจรรยาบรรณ

ประมวลจรรยาบรรณของข้าราชการนี้จัดทำตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เป็นเครื่องมือกำกับความประพฤติของข้าราชการ ที่สร้างความโปร่งใส มีมาตรฐานในการ ปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นสากล

๒. ยึดถือเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล และเป็นเครื่องมือการตรวจสอบการทำงานด้านต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามหลักคุณธรรม จรรยาบรรณ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. ทำให้เกิดรูปแบบองค์กรอันเป็นที่ยอมรับ เพิ่มความน่าเชื่อถือ เกิดความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ และประชาชนทั่วไป ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย

๔. ทำให้เกิดพันธะผูกพันระหว่างองค์กรและข้าราชการในทุกระดับ โดยให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจ ในขอบเขต สร้างระบบความรับผิดชอบของข้าราชการต่อตนเอง ต่อองค์กร ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อประชาชน และ ต่อสังคม ตามลำดับ

๕. ป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

-๓๗-

ทั้งนี้ รวมถึงเพื่อใช้เป็นค่านิยมร่วมสำหรับองค์กรและข้าราชการทุกคนพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับระเบียบและกฎข้อบังคับอื่นๆอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม เป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลัก ๑๐ ประการ ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ
- (๔) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๕) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๖) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๗) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๘) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

(๑๐) การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพัตติตนเป็นพลเมืองที่ตื่นร่วมกันพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ คุณธรรมและคุณลักษณะที่สอดคล้องรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ได้ประกาศมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกมีหน้าที่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลโดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม ดังนี้

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจริยธรรม
๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ
๓. การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๕. การให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
๖. การให้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนครบถ้วน ถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพโปร่งใส ตรวจสอบได้
๘. การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร
๑๐. การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพัตติตนเป็นพลเมืองที่ตื่นร่วมกันพัฒนาชุมชน ให้น่าอยู่ คุณธรรมและคุณลักษณะที่สอดคล้อง มีจิตสาธารณะ และดำรงตนให้สอดคล้อง

การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีการจัดการความรู้ในการปรับเปลี่ยน และค้นหาวิธีใหม่ๆ ในการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือ บริการ อันจะนำมาซึ่งการเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร

แนวทางในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

๑. บุคคลรอบรู้ หมายถึง การเรียนรู้ของบุคลากรจะเป็นจุดเริ่มต้น คนในองค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ ฝึกฝน ปฏิบัติและเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ
๒. แบบแผนทางความคิด หมายถึง แบบแผนทางความคิด ความเชื่อทัศนคติแสดงถึงวุฒิภาวะที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์กลายเป็นกรอบความคิดที่ทำให้บุคคลนั้นๆ มีความสามารถในการทำความเข้าใจ วินิจฉัย ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
๓. การมีวิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง การสร้างทัศนคติร่วมของคนในองค์กร ให้สามารถมองเห็นภาพและมีความต้องการที่จะมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน
๔. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม หมายถึง การเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในลักษณะกลุ่มหรือทีมงานเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นเพื่อให้มีการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์กันอย่างสม่ำเสมอ
๕. การคิดอย่างเป็นระบบ หมายถึง การที่คนในองค์กรมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ โดยมองเห็นภาพความสัมพันธ์กันเป็นระบบโดยรวมได้อย่างเข้าใจ แล้วสามารถมองเห็นระบบย่อยที่จะนำไปวางแผนและดำเนินการทำส่วนย่อยๆ นั้นให้เสร็จทีละส่วน

องค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีการจัดการความรู้ในการปรับเปลี่ยน และค้นหาวิธีใหม่ๆ ในการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือ บริการ อันจะนำมาซึ่งการเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร โดยแบ่งองค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

๑. การปรับเปลี่ยนองค์กร หมายถึง สถานที่และลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ วัฒนธรรม กลยุทธ์ และโครงสร้างขององค์กร
๒. การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยน ใช้ความรู้ /แนวทางปฏิบัติที่ดีในการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร และมีการจัดเก็บเป็นคลังความรู้ขององค์กรต่อไป
๓. เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ระบบการเรียนรู้และสนับสนุนการทำงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๔. การให้อำนาจแก่บุคคล หมายถึง การให้อำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการปฏิบัติการแก่บุคลากร

๕. พลวัตการเรียนรู้ หมายถึง ความหลากหลายของการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร การเรียนรู้จากการปรับตัว การคาดการณ์ การเรียนรู้และการปฏิบัติโดยใช้ทักษะการเรียนรู้ เช่น แบบแผนทางความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การคิดอย่างเป็นระบบ และการสนทนาอย่างมีแบบแผน

จรรยาบรรณของข้าราชการ

โดย นายอรรถพร บุตรเพชร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไร่โคก จังหวัดเพชรบุรี

จรรยาบรรณของข้าราชการ

จรรยาในการปฏิบัติงาน หมายถึง คุณความดีที่บุคคลที่ทำงานยึดเป็นข้อปฏิบัติโดยกฎหมายใช้เป็นสิ่งบังคับบุคคลโดยทั่วไป ส่วนผู้ประกอบอาชีพควรมีมาตรฐาน คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ว่าควรปฏิบัติหน้าที่อย่างไรจึงมีประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำรงตนในสังคมอย่างไรจึงมีความเหมาะสม เพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งอาชีพ ซึ่งในความหมายนี้ถือเป็น คือ การแสวงหาความดีที่ควรยึดถือว่าควรเป็นอย่างไร และนำมาใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติมีความหมายครอบคลุมกว้างขวางกว่ากฎหมายและกฎระเบียบ แต่มีจุดอ่อนคือ ขาดบทบังคับ การลงโทษเมื่อมีการละเมิดซึ่งแตกต่างจากหลักการของนิติรัฐ

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสม แสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมเป็นจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่ กลุ่มบุคคล แต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลักเพื่อให้สมาชิกในสาขาอาชีพนั้น ๆ ยึดถือปฏิบัติ

จรรยาข้าราชการ คือพัฒนามาจากรากฐานค่านิยมหลักที่บุคคลภาครัฐยึดถือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังในข้าราชการ และส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับจริยธรรมคุณธรรม หรืออุดมการณ์ซึ่งเป็นหลักสากลที่ มวลมนุษยชาติทั่วโลกเห็นว่างดงามและสำคัญ และเนื่องจากอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่สังคมคาดหวังให้กระทำเพื่อประโยชน์ของสาธารณะไม่ใช่ประโยชน์ของตนเอง คาดหวังในการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม เสียสละ ตลอดจนสถานการณ์ของประเทศ วัฒนธรรมของสังคม อุปสรรคของการพัฒนาประเทศที่สำคัญ คือ การทุจริตประพฤติมิชอบโดยเฉพาะการทุจริตเชิงนโยบายทำให้ราชการในเกือบทุกประเทศในโลกต้องปรับเปลี่ยนมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมาตรฐานพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความจำเป็นของประเทศตน

การปลูกจิตสำนึกด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

อนามัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพอนามัยของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ฉะนั้นสุขภาพอนามัยของมนุษย์ก็ย่อมได้รับผลจากคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ถ้าสิ่งแวดล้อมมีสภาพเสื่อมโทรมเกิดเป็นมลพิษขึ้น

ขอบเขตของงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

งานอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นงานที่มุ่งจะรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ให้มีคุณภาพที่เหมาะสม เกื้อกูลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นงานที่ป้องกันมิให้โรคหรือพิษภัยเข้าสู่มนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นเชื้อโรคหรือสารที่เป็นพิษ องค์การอนามัยโลกได้กำหนดขอบเขตของงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังนี้ คือ

๑. การจัดหา น้ำสะอาด น้ำประปา

๒. การควบคุมมลพิษทางน้ำ การควบคุมมลพิษทางน้ำนี้ หมายถึง การที่ต้องป้องกันควบคุมรักษาแหล่งน้ำต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ห้วย หนอง คลองบึง แม่น้ำต่าง ๆ ตลอดจนน้ำใต้ดิน ไม่ให้คุณภาพเสื่อมโทรมลงจนเกิดเป็นมลพิษ และเกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์

๓. การจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและของเสียที่มีลักษณะเป็นของแข็ง การจัดการนี้รวมถึงการเก็บ การขนถ่ายและการกำจัดที่ถูกหลักสุขาภิบาล ของเสียในลักษณะดังกล่าวข้างต้น เพราะเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคและพาหะนำโรค

๔. การควบคุมสัตว์อาร์โทรพอดและสัตว์แทะ สัตว์อาร์โทรพอดและสัตว์แทะ ต่างเป็นพาหะนำโรคร้ายแรงหลายอย่างมาสู่คน และยังเป็นต้นเหตุทำให้เกิดเหตุรำคาญและทำลาย ทรัพย์สิน โรคสำคัญ ๆ ที่เห็นได้ชัด เช่น อหิวาต์ตกรโรค ไช้มาลาเรีย เป็นต้น

๕. มลพิษของดิน มักจะเกิดขึ้นจากการทิ้งสิ่งสกปรกต่าง ๆ ลงสู่พื้นดิน ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเน่าเสีย ของทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้เกิดความสกปรกบนพื้นดิน และเมื่อความสกปรกมีมากขึ้น ก็กลายเป็นมลพิษของดินทำให้เกิดผลเสียต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ การควบคุมการทิ้งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

๖. การสุขาภิบาลอาหาร เชื้อโรคต่าง ๆ และสารพิษหลาย ๆ อย่างสามารถที่จะเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ได้โดยทางอาหาร การสุขาภิบาลอาหารจึงมีความจำเป็นในหลาย ๆ ส่วน เช่น สิ่งที่จะใช้ปรุงอาหาร การปรุงอาหาร การเก็บรักษา ผู้สัมผัสอาหารและอื่น ๆ และที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่ง คือ การให้ความรู้ต่อผู้บริโภคอีกด้วย

๗. การควบคุมมลพิษทางอากาศ เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมไม่ให้มีสิ่งแปลกปลอมเข้าสู่อากาศ ในปริมาณมากจนก่อให้เกิดเป็นพิษภัยต่อมนุษย์ สัตว์พืช

๘. การป้องกันอันตรายจากรังสี ได้มีการใช้รังสีอย่างมากมายเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทุกทางเช่นทางการเกษตรกรรม ทางอุตสาหกรรม ทางการแพทย์ เป็นต้น ซึ่งรังสีต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าไม่ได้มีการป้องกันและควบคุมอย่างรัดกุมแล้ว ก็จะทำให้เกิดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ อนามัยของมนุษย์

๙. อาชีวอนามัย เป็นการจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสม ตลอดจนการดูแลป้องกันรักษาสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพและอื่น ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งและต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

๑๐. การควบคุมมลพิษทางเสียง การควบคุมมิให้เกิดมีเสียงดังมาก หรือเกิดเสียงดังเป็นเวลายาวนาน จนเกิดเป็นของเสียต่อสุขภาพอนามัย

๑๑. ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม การจัดให้ที่อยู่อาศัยและจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้ถูกสุขลักษณะอันทำให้มีสุขภาพทางกาย และสุขภาพจิตดี

๑๒. การวางผังเมือง การจัดให้ส่วนต่าง ๆ ของเมืองให้ถูกต้องเป็นสัดส่วน เช่น ย่านธุรกิจ ย่านอุตสาหกรรม ย่านที่พักอาศัย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี และความสะดวกสบายต่าง ๆ ด้วย เช่น การจราจรที่ไม่ติดขัด

๑๓. งานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคม

๑๔. การป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ

๑๕. การสุขาภิบาลของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่พักผ่อนและสิ่งที่ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ จะต้องมีความลักษณะคุณภาพที่จะส่งเสริมให้สุขภาพอนามัยดี มิใช่เป็นการทำให้สุขภาพอนามัยเสื่อมโทรม หรือเป็นแหล่งแพร่กระจายโรค การดำเนินงานสุขาภิบาลเมื่อเกิดโรคระบาด เหตุฉุกเฉิน ภัยพิบัติ และการอพยพย้ายถิ่นของประชากร

๑๖. การดำเนินงานสุขาภิบาลเมื่อเกิดโรคระบาด เหตุฉุกเฉิน ภัยพิบัติ และการอพยพย้ายถิ่นของประชากร

๑๗. มาตรการป้องกันเพื่อให้สิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปปราศจากความเสี่ยง หรืออันตรายใด ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการรวมเอาโครงการอนามัยสิ่งแวดล้อมของหลายประเทศในโลกผนวกกันได้เป็น ๑๗ รายการดังกล่าวข้างต้น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสาเหตุของปัญหาของสิ่งแวดล้อมของประเทศนั้น ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมอย่างไรในบท ต่อ ๆ ไปจะกล่าวถึงการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นหลักสำคัญในการใช้แก้ไขปัญหาที่อาจเกิดในประเทศกำลังพัฒนา

สรุปผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลัง
โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	แบบทดสอบก่อนและหลัง โครงการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการ ปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม		คะแนนผ่าน การอบรม คิดเป็นอัตรา ร้อยละ
		ก่อน (เต็ม ๑๐๐ คะแนน)	หลัง (เต็ม ๑๐๐ คะแนน)	
๑	นายสมิง คงประเสริฐ	๖๒	๙๖	๙๖
๒	นายหยุด พูลพิพัฒน์	๔๘	๘๐	๘๐
๓	นางอัจฉรา เพิ่มทรัพย์	๕๔	๙๒	๙๒
๔	นางรัตติยา คงประเสริฐ	๖๖	๙๐	๙๐
๕	นางณัฐธิญา แป้นไทย	๕๘	๙๐	๙๐
๖	นายอรุณ เฟื่องฟู	๗๒	๙๒	๙๒
๗	ว่าที่ร้อยตรีภาควิภา เยี่ยมเพชร	๗๘	๘๔	๘๔
๘	นางสาวชุตติกาญจน์ตั้งส้าน	๘๘	๙๖	๙๖
๙	นางธาวินี ชาววงศ์จันทร์	๗๐	๗๒	๗๒
๑๐	นายรัตนะ พรายแก้ว	๖๒	๗๖	๗๖
๑๑	นางสาวอรนุช จีระวงศ์พานิช	๘๘	๙๐	๙๐
๑๒	นางสาวสุธาสินี พลพัฒน์	๘๘	๙๔	๙๔
๑๓	ส.อ.จิรุตต์ ปิ่นคง	๘๐	๘๒	๘๒
๑๔	นางนิทรา พงประสาท	๕๒	๘๒	๘๒
๑๕	นางสาวรำพึง คงประเสริฐ	๖๖	๘๒	๘๒
๑๖	นางสาวบุญเชิญ ดีเด่น	๖๔	๘๐	๘๐
๑๗	นางสอน ชาวสนธิ	๕๒	๗๘	๗๘
๑๘	นางภควดี นกน่วม	๖๒	๗๒	๗๒
๑๙	นายเฉลิม ชาวสนธิ	๗๒	๗๘	๗๘
๒๐	นางสาวเอื้องพร ทิมทอง	๖๒	๗๔	๗๔
๒๑	นางสาวอุษณิษา เทศธรรม	๘๘	๙๐	๙๐
๒๒	นางสาววิศรา คงประเสริฐ	๖๒	๗๖	๗๖
๒๓	นางสาวเพ็ญวิภา มิตรมาก	๖๒	๖๘	๖๘
๒๔	นายสังวาล มีนาท	๕๖	๗๘	๗๘
๒๕	นายณรงค์ กองทอง	๖๒	๗๘	๗๘
๒๖	นายธนพล ชูระกิจ	๗๒	๗๘	๗๘
๒๗	นางณัฐมน ทับนาค	๖๖	๙๐	๙๐
๒๘	นางสาวทักษพร บุญทับ	๘๘	๘๖	๘๖

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	แบบทดสอบก่อนและหลัง โครงการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการ ปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม		คะแนนผ่าน การอบรม คิดเป็นอัตรา ร้อยละ
		ก่อน (เต็ม ๑๐๐ คะแนน)	หลัง (เต็ม ๑๐๐ คะแนน)	
๒๙	นางสร้อยนภา ธีระปัญญาชัย	๖๒	๗๘	๗๘
๓๐	นางจันทร์ เจิมจันทร์	๗๒	๘๖	๘๖
๓๑	นายธีระพงษ์คัชชา	๕๐	๖๒	๖๒
๓๒	นางสาวรัตนวลีแจ้จ้ง	๘๘	๘๘	๘๘
๓๓	นายสมชาย แสนสบาย	๕๐	๗๐	๗๐
๓๔	นายศิริชัย มีนาท	๓๔	๘๐	๘๐
๓๕	นายธีรวุฒิ มีนาท	๕๐	๘๖	๘๖
๓๖	นายประเทือง แจ้จ้ง	๔๒	๘๐	๘๐
๓๗	นางสุภา จันทร์แก้ว	๓๐	๘๒	๘๒
๓๘	นายบุญเชิด ฉลาดเลิศ	๖๒	๘๖	๘๖
๓๙	นายเฉลิม คำแก้ว	๔๒	๘๒	๘๒
๔๐	นายเฉลิม แยกรัมย์	๔๖	๘๐	๘๐
๔๑	นายสมหมาย เพชรพิทักษ์	๕๐	๘๖	๘๖
๔๒	นายชูชัย ทองดี	๕๖	๘๐	๘๐
๔๓	นายสมบูรณ์ ทิมทอง	๕๖	๖๔	๖๔
๔๔	นายทองหล่อ ขาวสนิท	๕๖	๗๘	๗๘
๔๕	นางวรรณภา เกตุแก้ว	๕๒	๘๘	๘๘
๔๖	นางบังอรณี หนูทิพย์	๕๖	๗๔	๗๔
๔๗	นายสมพงษ์ ชันทรัพย์	๕๒	๗๔	๗๔
๔๘	นายประยัด สมานจิต	๔๘	๗๔	๗๔
๔๙	นายสุทิน กล่อมสกุล	๖๒	๘๘	๘๘
๕๐	นายแสงอรุณ ช่อพฤกษ์	๖๒	๘๔	๘๔
๕๑	นายสมพร ผ่องภักดิ์	๖๒	๘๖	๘๖
๕๒	นายฉลอง พลับทอง	๖๒	๘๔	๘๔

สรุปแบบประเมินความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้
โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไป

ตอนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้ ต่อการเข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตารางที่ ๑ แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
หญิง	๒๔	๔๖
ชาย	๒๘	๕๔
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๐	๐
๒๐ - ๓๐ ปี	๔	๘
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๖	๓๑
๔๑ - ๕๐ ปี	๒๑	๔๐
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๑	๒๑
๓. การศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๘	๑๕
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๑๕	๒๙
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๘	๑๕
ปริญญาตรี	๑๖	๓๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๕	๑๐
๔. ตำแหน่ง		
คณะผู้บริหาร	๔	๘
พนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป	๑๘	๓๕
ผู้นำชุมชน/กลุ่มองค์กรต่างๆ	๖	๑๒
สมาชิกสภา อบต.	๑๒	๒๓
สภาเด็กและเยาวชน	๐	๐
พนักงานส่วนตำบล	๑๒	๒๓

ตารางที่ ๒ แสดงระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้ ต่อการเข้าร่วมโครงการ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ/ การนำความรู้ไปใช้(คิดเป็นร้อยละ)				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านวิทยากร					
๑. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	๔๖	๓๖	๑๗	-	-
๒. ความสามารถอธิบายเนื้อหา	๔๖	๔๐	๑๓	-	-
๓. การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม	๔๖	๔๐	๑๓	-	-
๔. มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	๔๘	๔๖	๖	-	-
๕. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	๔๖	๔๔	๑๒	-	-
๖. การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	๔๔	๔๔	๑๒	-	-
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร					
๑. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	๔๘	๔๒	๘	-	-
๒. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	๔๖	๔๒	๑๐	-	-
๓. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	๔๔	๔๖	๘	-	-
๔. อาหารมีความเหมาะสม	๓๘	๕๒	๘	-	-
ด้านความรู้ความเข้าใจ					
๑. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม	๘	๒๑	๖๒	๘	-
๒. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม	๔๘	๔๘	๒	๒	-
ด้านการนำความรู้ไปใช้					
๑. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	๔๐	๕๔	๔	-	-
๒. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	๓๘	๕๔	๖	-	-
๓. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	๓๘	๕๐	๘	-	-

สรุปประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม

.....

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๑. ข้อเสนอแนะ ดี ชม ในการอบรมครั้งนี้ได้แก่

.....

๒. หัวข้อที่ท่าอยากให้อัดฝึกอบรมครั้งต่อไป ได้แก่

.....

*****

สรุปและประเมินผลการฝึกอบรม ก่อนและหลังการดำเนินโครงการฯ

(โดยวิธีการออกแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการฯ)

จากการจัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ สามารถสรุป และประเมินผลการฝึกอบรม ได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมฯ จำนวนทั้งหมด ๕๒ คน แยกเป็น เพศหญิง ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ เพศชาย ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐ มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๓๐ ปี ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑ มีอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ และมีอายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑ โดยผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีการศึกษา ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ การศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑ และมีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ พนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ผู้นำชุมชน/กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ สมาชิกสภา อบต. ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓ และพนักงานส่วนตำบล ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓

ตอนที่ ๒ ระดับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้ ต่อการเข้าร่วมโครงการ

ทางด้านความพึงพอใจ ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ของผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถสรุปประเด็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการได้ดังนี้

๑. **ด้านวิทยากร** โดยผู้เข้าร่วมโครงการมีประเด็นความคิดเห็นทางด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน ในระดับมากที่สุด ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ในระดับมาก ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ และในระดับปานกลาง ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗ โดยวิทยากรมีความสามารถในการอธิบายเนื้อหาให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ในระดับมาก ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ และในระดับปานกลาง ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรมมากที่สุด ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ในระดับมาก ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ และระดับปานกลาง ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ โดยเนื้อหาที่วิทยากรได้ฝึกอบรมมีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม มากที่สุด ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ ในระดับมาก ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ และในระดับปานกลาง ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖ การใช้เวลาของวิทยากรตามที่กำหนดไว้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ในระดับมาก ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ และในระดับปานกลาง ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรมของวิทยากร ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ ในระดับมาก ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ และในระดับปานกลาง ๖ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๒

๒. ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจในด้านสถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ ในระดับมาก ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒ ในระดับปานกลาง ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ ความพึงพอใจทางด้านความพร้อมของอุปกรณ์ไฮดรอลิกปั๊ม ในระดับมากที่สุด ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ในระดับมาก ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒ ในระดับปานกลาง ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ความพึงพอใจของระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ ในระดับมาก ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ และในระดับปานกลาง ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ ความพึงพอใจเกี่ยวกับอาหารมีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ในระดับมาก ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒ และในระดับปานกลาง ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘

๓. ด้านความรู้ความเข้าใจ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม ในระดับมากที่สุด ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ ในระดับมาก ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ในระดับปานกลาง ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒ และในระดับน้อย ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม ในระดับมากที่สุด ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ ในระดับมาก ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ และในระดับปานกลาง ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒ และในระดับน้อย ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒

๔. ด้านการนำความรู้ไปใช้ โดยผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทั้ง ๕๒ ราย สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ในระดับมากที่สุด ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ในระดับมาก ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ และในระดับปานกลาง ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ โดยมีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ ในระดับมากที่สุด ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ในระดับมาก ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ และในระดับปานกลาง ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ และผู้เข้าร่วมโครงการฯ คิดว่าตนเองสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ ในระดับมากที่สุด ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ใช้ได้ในระดับมาก ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และในระดับปานกลาง ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘

สรุปประโยชน์ที่ได้จากการฝึกอบรม

ได้เป็นการสร้างความรักความสามัคคี ระหว่าง คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชนในพื้นที่ ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการฯ นั้น เป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันระหว่างท้องถิ่น และท้องที่ เป็นการปลูกจิตสำนึกต่อตนเองและผู้อื่น สามารถนำความรู้ที่ได้รับ การฝึกอบรมนำไปปฏิบัติ และเผยแพร่ให้กับคนในชุมชนได้ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ศีลธรรม และสามารถแยกแยะสิ่งไหนผิด สิ่งไหนถูก รู้จักผิดชอบชั่วดี รวมถึงการได้รับความรู้ และทักษะในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ อบต.ได้อย่างถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองไปในทิศทางที่ดี เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนตัวเอง ทำให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การรู้ถึงหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และถูกต้องตามความต้องการของชุมชน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้รับทักษะจากการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันในการทำงานร่วมกัน และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ปรับทัศนคติระหว่างพนักงาน ผู้บริหาร สมาชิก กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน และสร้างวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกันเป็นทีม ก่อให้เกิดความสามัคคี มีความยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ซึ่งกันและกัน ทำให้ทราบแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตำบลไรโคก และใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม ถ้อยคิด ถ้อยอาศัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสร้างความสามัคคีปองดองในการทำงานของทุกฝ่ายในองค์กร ทำให้เกิดแนวทางปรับปรุงที่ชัดเจน สามารถกำหนดเป้าหมายในการทำงานได้ถูกต้องตรงกับความต้องการของประชาชน เพื่อนำสิ่งที่ได้พัฒนาท้องถิ่นตำบลไรโคกรวมถึงการปลูกจิตสำนึกด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมก็เป็นสิ่งสำคัญผู้เข้ารับการอบรมได้ตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องของชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลไรโคก รู้ถึงความสำคัญ ที่มา และหลัก และวิธีการป้องกันโรคที่ถูกต้องอีกด้วย

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากการจัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ นั้น มีผู้เข้าร่วมโครงการฯให้ข้อเสนอแนะ ดี ชม แสดงความคิดเห็นในการจัดการสัมมนาในครั้งนี้ และในครั้งต่อไปดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะดีชมในการอบรมครั้งนี้ ดังนี้

ข้อดีชม ผู้เข้าอบรมประทับใจทีมงานพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก และวิทยากรบรรยายทุกท่าน ที่ได้จัดโครงการดีๆ ในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้บ่อย ๆ ในการฝึกอบรมครั้งต่อ ๆ ไปควรจัดให้มีการแสดงของแต่ละกลุ่มประกอบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แบบใหม่ ๆ แต่ควรปรับปรุงในบางส่วนที่ขาดตกบกพร่อง เช่น สถานที่อบรม อยากให้มีการจัดการฝึกอบรมนอกสถานที่ หรือนอกพื้นที่บ้างหากบุคลากรของตำบลไรโคกได้ไปศึกษาดูงานนอกพื้นที่ หรือพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการที่ดีในระดับประเทศก็จะเป็นผลดียิ่งขึ้น เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาตำบลไรโคกได้

๒. หัวข้อที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากให้จัดอบรมครั้งต่อไปดังนี้

- ๑) การสร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ
- ๒) สามัญสำนึกในการทำงานร่วมกัน
- ๓) ควรมีการจัดการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนมุมมองหรือทัศนคติจากภายในและภายนอกองค์กร
- ๔) การอบรมเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ๆ และการอบรมเกี่ยวกับตำแหน่ง หน้าที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
- ๕) การศึกษาดูงานด้านบริหารจัดการที่ดี
- ๖) อบรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และ การศึกษาดูงานเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

บทสรุป

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ได้สร้างความประทับใจให้กับผู้เข้ารับการอบรมเป็นอย่างสูง ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้สร้างความรักความสามัคคี ระหว่าง คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้นำกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการเข้าร่วม ในโครงการฯ นั้น เป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันระหว่างท้องถิ่น และท้องถิ่น สามารถนำความรู้ที่ได้รับการฝึกอบรมนำไปปฏิบัติ และเผยแพร่ให้กับคนในชุมชนได้ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ศีลธรรม และสามารถแยกแยะสิ่งไหนผิด สิ่งไหนถูก รู้จักผิดชอบชั่วดี รวมถึงการได้รับความรู้ และทักษะในการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ อบต. ได้อย่างถูกต้อง ในด้านของการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองไปในทิศทางที่ดี เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนตัวเอง เพื่อผู้อื่น ทำให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการทำงานเป็นทีมเพิ่มมากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการทำงานเป็นทีมมีการวางแผนที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และถูกต้องตามความต้องการของชุมชน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้รับทักษะการพูดในที่ชุมชนแบบเป็นทางการ และมีหลักการ และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น

ผู้เข้าอบรมมีประทับใจทีมงานพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก และวิทยากรบรรยายทุกท่าน ที่ได้จัดโครงการดีๆ ในครั้งนี้ ได้มีการปรับทัศนคติระหว่างพนักงาน สมาชิก กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน สร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน และสร้างวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกันเป็นทีม มีความยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ซึ่งกันและกัน ทำให้ทราบแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตำบลไรโคก และใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม ถ้อยคิด ถ้อยอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันสร้างความสามัคคีปองดองในการทำงานของทุกฝ่ายในองค์กร การได้รับรู้เกี่ยวกับ ทำให้เกิด

แนวทางปรับปรุงที่ชัดเจน สามารถกำหนดเป้าหมายในการทำงานได้ถูกต้องตรงกับความต้องการของประชาชน เพื่อนำสิ่งที่ดีที่สุดมาพัฒนาท้องถิ่นตำบลไรโคก

*****

ภาคผนวก

